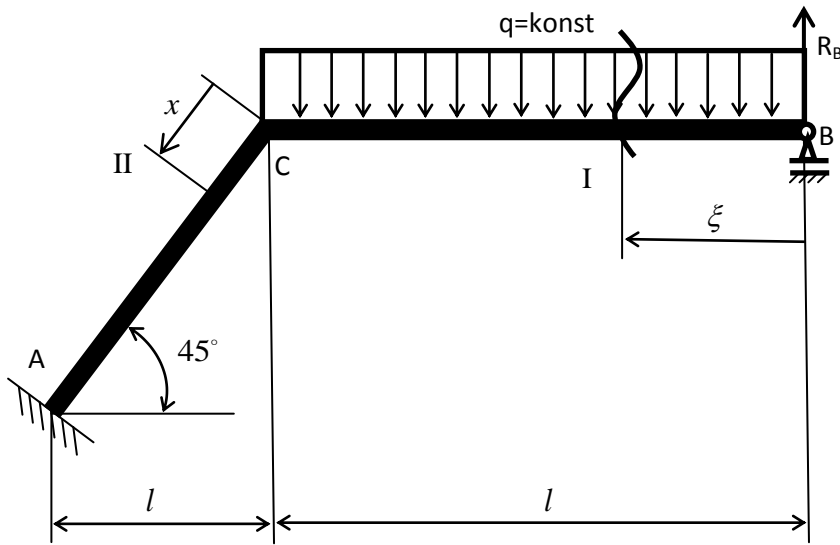

Aplikace Castiglianových vět – staticky neurčitá úloha

Máme určit maximální vnitřní ohybový moment v tyči. Tyč je staticky neurčitá. Za staticky neurčitou volíme reakci R_B .

Musí platit věta o minimu deformační energie

$$\frac{\partial U}{\partial R_B} = 0 \quad \frac{\partial U}{\partial R_B} = \sum_{i=1}^2 \int \frac{M_i}{EJ} \frac{\partial M_i}{\partial R_B} d\xi$$

i	Meze	M_i	$\frac{\partial M_i}{\partial R_B}$
1	$0 \leq \xi \leq l$	$R_B \xi - \frac{q \xi^2}{2}$	ξ
2	$0 \leq x \leq \sqrt{2}l$	$R_B \left(l + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right) - ql \left(\frac{l}{2} + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$	$\left(l + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$

$$\frac{\partial U}{\partial R_B} = \frac{1}{EJ} \int_0^l \left(R_B \xi - \frac{q \xi^2}{2} \right) \xi d\xi + \int_0^{\sqrt{2}l} \left[R_B \left(l + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right) - ql \left(\frac{l}{2} + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right] \left(l + x \frac{\sqrt{2}}{2} \right) dx = 0$$

$$\Rightarrow R_B = 0,65ql$$

Moment ve vetknutí

$$M_A = R_B \cdot 2l - ql \frac{3}{2}l = -0,2ql^2$$

Moment v místě zalomení

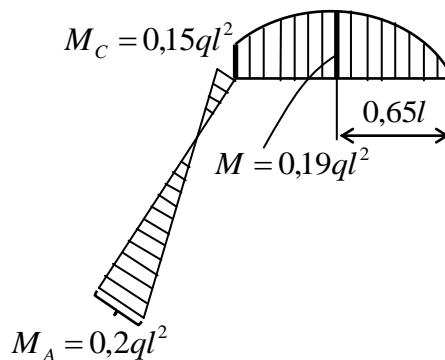
$$M_C = R_B l - q \frac{l^2}{2} = 0,15ql^2$$

Lokální extrém v místě nulové tečné síly

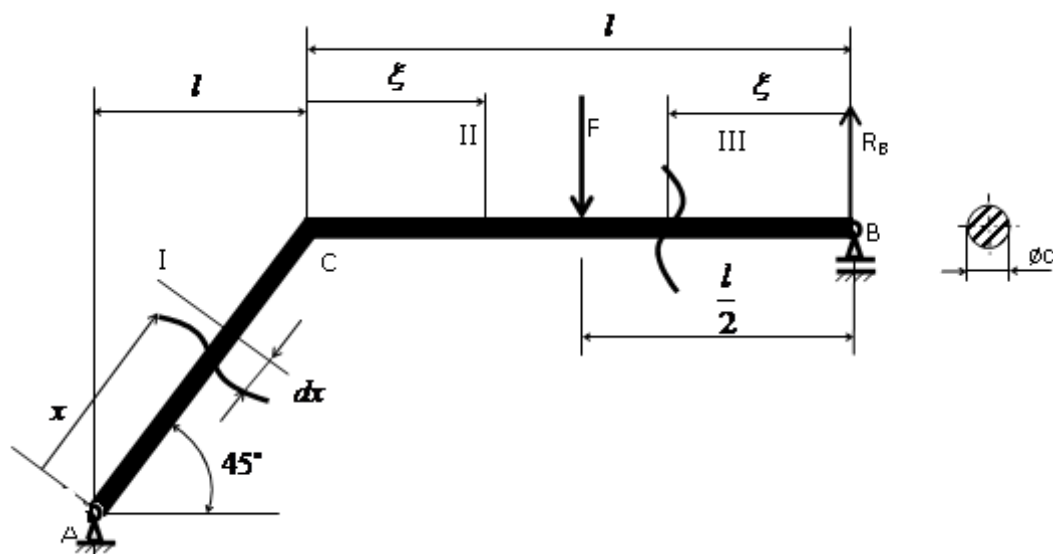
$$T(\bar{x}) = R_B - q\bar{x} = 0 \Rightarrow \bar{x} = 0,65l,$$

$$M(\bar{x}) = \frac{1}{2}q\bar{x}^2 = 0,19ql^2.$$

$$M_{\max} = M_A \cong 0,2ql^2$$

Aplikace Castiglianových vět – staticky určitá úloha

Tyč je z lineárně elastického materiálu. V bodech A a B jsou kloubová uložení.

Dáno: $l, \varnothing d, F, E$

Určíme průhyb tyče pod silou F jako

$$w = \frac{\partial U}{\partial F}.$$

Tyč je uložena staticky určitě. Reakce v bodech A a B určíme z podmínky rovnováhy - reakce jsou svislé síly:

$$R_A = \frac{1}{4}F \text{ a } R_B = \frac{3}{4}F.$$

Deformační energie v jednotlivých částech tyče závisí na vnitřním ohybovém momentu.

Vnitřní ohybový moment	Derivace momentu	Meze integrálu
$M_I(x) = R_A x \frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\partial M_I}{\partial F} = \frac{1}{4} x \frac{\sqrt{2}}{2}$	$0 \leq x \leq \frac{l}{\cos 45^\circ}$
$M_{II}(\xi) = R_A(l + \xi)$	$\frac{\partial M_{II}}{\partial F} = \frac{1}{4}(l + \xi)$	$0 \leq \xi \leq \frac{l}{2}$
$M_{III}(\xi) = R_B \xi$	$\frac{\partial M_{III}}{\partial F} = \frac{3}{4}\xi$	$0 \leq \xi \leq \frac{l}{2}$

$$w = \frac{\partial U}{\partial F} = \frac{1}{EJ} \int_0^{\frac{\sqrt{2}l}{2}} R_A x^2 \frac{1}{8} dx + \frac{1}{EJ} \int_0^{\frac{l}{2}} R_A \frac{1}{4} (l + \xi)^2 d\xi + \frac{1}{EJ} \int_0^{\frac{l}{2}} R_B \frac{3}{4} \xi^2 d\xi =$$

$$= \frac{1}{EJ} \left[R_A \frac{1}{24} (\sqrt{2}l)^3 + R_A \frac{1}{4} \left(\frac{l^3}{2} + \frac{l^3}{8} + \frac{l^3}{24} \right) + R_B \frac{3}{4} \frac{l^3}{24} \right] \cong \frac{0,094Fl^3}{EJ}$$

Pozn: V první části tyče musí být myšlený řez veden ve směru tyče ve vzdálenosti x od bodu A – osa x musí být totožná s osou tyče (dx je element délky tyče).